

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreceni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasznos peit sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többnapos
hirdetéseknél alku szerint a leg-
olcsóbb árértékűnek fogjuk
bírálni minden külön bejár-
tásért 30 kr.

„Nyitár”-ben megjelenő közle-
mény minden peit sora 30 kr.

Hirdetéseket felvéve a kiadó-
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICH-
ERMAN H. könyv. iróházában is.

Név nélkül vagy bérmentés nélkül
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adatok.

Közlönetek árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt.-kr.
Fél évre 5 „ „
Negyed évre 2 „ „
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden
közlemény fölött, kegyelme-
sítés fölött, a szerkesztőségbe
bérmentve küldendő.

Közvetlen helyben
TIT. EGYEDI K. LAJOS és HJ.
OSÁRTHY K. RÓLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
latban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postahivatalok
nálján.

Támadások ellenünk.

(S-t.) A czéltábla a katonaságnál olyan tárgy, a melybe bele kell lőni, vagy legalább rálővöldözni.

A függetlenségi párt ma ily tábla az ellenpártok szemében.

A puska zók szórják reá a lövegeket, mióta a fő-fő intéző, a kegyelmes ur kiadta rá a legfőbb parancsot.

Régi dolog az, hogy a tulajdonról rossz szemmel nézik pártunkat. Igyekeztek is neki ártani minden oldalról s midőn ma belátják, hogy minden erőlködésök hasztalan munka volt, bombákat dobnak felé, hogy ha a rágalom, az elnyomási törekvés, az irigység, a féltékenység nem használ, a robbanás használjon.

De az egész támadás nem egyéb, mint a borsónak falrahányása. Meg nem rendül, hangot nem ad rá az a párt, melynek ezredéves mult hagyományja az erőssége . . .

Kikből áll az élet-halál harcztot küzdők serege?

Számra nagyon látszó, de erőre és hitelre nagyon kicsi tábor.

Tisza Kálmán.
Egy csomó fejbőlöntő.
Hét-nyolcz leibjournál.

S végül a szükséges népség, katonaság: néhány b é r s z o l g a.

Ők foglaltak állást a függetlenségi párt nagy elvei ellenében, a mely elvek nélkül ma ez a föld és ez a nemzet a szétzilált játék-tárgyat képezné!

S a támadók zöme számbeli tulsúlyánál fogva most még erősség. A hatalomnak vannak eszközei, a mosolyok biztató vonásai, a rendelkezési alapnak esengő érzései; utána a lekötözötték ezek után az elősdiak. A korrupció, a hitszegés és némi tekintetben a szemérmelenség társaságában, összegyurva e sokféle elem, a mai korban nálunk: erősség.

Agyaglábu ugyan, de még fennáll.
S harcztot indit saját multja ellen.

E harcztot indító oka természetesen, hiszen pártunk ellenfele a kormányzó hatalomnak, hol az erő és eszközök koncentrálvá vannak a hatalom bírásáért indított küzdelemben. De az eljárás módja nagyon különös és sejtetni engedti, hogy a vetélytárs félelme miatt már ott is elismerve van, a hol eddig az „egyedül üdvözítő” elveken kívül a többi fakova-értéküre szállították.

Maga a miniszterelnök állott fel s miután tudta, hogy a bihari pontok betűi és azok papirosa nem bírják az élő tiltakozás szarvát: az országgyűlésen kimondta, hogy a függetlenségi elvek követése nem egyéb önámításnál.

Pártunk elveinek pontok b a foglalása épen a miniszterelnök által történt s még előzőleg azokra az eskü lelkesítő szavai itt, Debreczen város falai közt hangzottak el s szálltak szét az ország minden zugába ugyancsak az ő ajkáról.

Itt a miniszterelnök anathemája épen nem foganatos; hát még az ezután következőké?!

A hitel, e nagy hatalom, rég el van veszve az egész tábor részéről s így a támadásnak éle nem fog a függetlenségi párt, mert elveinek alapján, az ország legszentebb jogainak védelmére a nemzet nagy zöme sorakozik.

Mit ér az erős elhatározás ellen az erőszak, mely a közvéleménnyel akar szembeállani?

A semminél is kevesebbet!

Ugy pártunknak, mint a szabadelvű pártnak multja nyitott könyv a nemzet előtt, ki ki olvashat abban, a ki nem fél a következményektől, rámutathat arra bátran.

A szabadelvű-kormány uralmának korszaka a nemzetellenes cselekedetek, a jogfeladások, a visszaélések korszaka; a függetlenségi párt szereplése pedig az ellenőrzés, a nyit, egyenes szereplés, az erőtel-

jesség és az igazság mindenki által elismert képviselése.

Hogy sokra ne becsüljük a verebek csiripolását, egyedül a fő-fő matador egyetlen szavára hoztuk fel a párhuzamot. Az alantasok nem sokat számítanak, nem sokat számít a kormányelnök sem, mert végzeté felhozhatja a napot, a mely lesodorja őt a semmiség üregébe. A személyi sorvadás ideje a személyi érszámaival letűnik, — s nyomában nem marad más, mint a történelem kéllelhetlen bírójának ítélete, ki nem érdekelt az igazságos fél.

Sem attól, sem az élő közvélemény ítéletétől ne féljen a szabadelvű párt, ha igazsága van, — mint nem félünk, és alaptalan támadásokkal nem élünk mi, a függetlenségi párt, melynek tagjai ezredéves mult hagyományát ápolják, szertelen dolyf és elbizakodottság csapásait viselik, de egyszersmind dicső mult s reményteljes jövő zászlóját lobogtatják! . . .

— Országgyűlés. A képviselőházban a jövő kedden vetetnek a különböző vasuti törvényjavaslatok tárgyalása alá.

A jövő hét végén azután három vagy négy nap szünet áll be az országgyűlés tevékenységében, mely után a szeszadó-törvényjavaslat kerül tárgyalás alá. A képviselőház igazságtügyi bizottság a rövid előleges eszmecséret folytatott a határvidéki házközösségekről szóló törvényjavaslat tárgyában, s a törvényjavaslat tárgyalásának megkezdését a pénteken tartandó ülésre tűzte ki. Az ülésen jelen volt Pauler Tivadar igazságügyminiszter és Bercehely Jenő min. tanácsos. Az Ordódy Pál elnökléte alatt tartott ülésben, — melyen a kormány részéről Szapary Gyula gr. pénzügyminiszter és Ludwig miniszteri tanácsos voltak jelen — részletes tárgyalás alá vette a szeszadó reformjára vonatkozó törvényjavaslatot. A tárgyalás folyamán — melyen a bizottság valamennyi tagja — résztvett — tüzeten megvitattattott az elesztő, a gazdasági szeszgyárak és a szövegezés kérdése. Végül a bizottság a javaslatot részleteiben is változatlanul elfogadta és azon határozatot hozta, hogy a pénzügyminiszter felszólított, hogy a törvényjavaslat tárgyalása után a régi és az új törvényből egyet készítsen. A közelebbi ülésen első sorban hitelesített fog a törvényjavaslat szövege és aztán tárgyalás alá vetetik a közösbizyi póthitelre és a börtönügyekre vonatkozó törvényjavaslat.

— A helyzet képe. Tisza Kálmán megint Bécsben van. Hogy mit keres ott, azt hosszú vezércikkneknel is közvetlenebbül megmagyarázza az a rövid távirat, melyben tudatva van, hogy a miniszterelnök b. Wodianerrel értekezett, majd kihallgatáson fogadtattott ő felsége-nél. Olvasóinknak nem is kell magyarázni, hogy a bécsi pénzpiacz és hitelszövetség egyik vezérmatadorával b. Wodianerrel való beszélgetés mi felett folyt. Kölcsön, és kölcsön, és ismét csak kölcsön, a mi tart addig, míg az adóképeség a folytonos új adók következtében meg nem reked. Azután jó a banquerotte.

— Hol lesz törvényszék? A képviselőház tegnap ülésének első tárgya volt a járásbíróóságok szaporításáról szóló javaslat. Mat us k a Péter előadó nyitotta meg a vitát, ajánlv a igazságtügyi bizottság javaslatát, mely szerint Szolnokon törvényszék állítandó fel, Jászberényben pedig fentartandó a törvényszék. Utána egy jó óra hossz szig beszélt Éles Henrik a miniszteri javaslat ellenében, mely csak Szolnoknak ad törvényszéket és megszüntetni kívánja a karczagi és jászberényi törvényszékeket. Szónok tüzeten indokolja a jászberényi törvényszék fentartásának szükségét. Most Sárközy Aurel a karczagi törvényszék mellett tört lándzsát s az iránt adott be határozati javaslatot, hogy a tárgyalás alatti törvényjavaslat vétessék le a napirendről s a miniszter utasíttassék, hogy a törvényszékek és járásbíróóságok számának és székhelyének végleges megállapításáról a tábla decentralisatiójával egyidejűleg és pedig mielőbb terjeszzen be javaslatot. Csiky Kálmán részletes tárgyalás alapul elfogadja ugyan a javaslatot, de a 2 §-nál indítványt fog tenni hangsúlyozza, hogy ha helyes Szolnokban a partiális igazítás, tétessék ez meg máshol is, hasonló okok és viszonyok között. Turgonyi partolja a törvényszék felállítását Szolnokon. Az idő előre haladván, az ülés véget ért. Szólásra vannak még felirva Grecsák, Kazy és Polonyi.

A lejton.

— Az új ipartörvényről. —

Ritka törvényjavaslatnak jut az a szomorú szerencse, hogy az országházban leendő tárgyalása előtt oly kiméletlenül összetöressék, mint az új ipartörvényjavaslat. Még az adók felemelését czélzó javaslatokat is, legalább egy oldalról, a Fejbőlöntő Balintokból álló, kisebb-nagyobb hivatalért kuncsorgo mameluk-tábor, hozsánával szokta fogadni, hogy tüllármázza az azzal még jobban elnyomni akaró nép keserű fájdalmait, de az új ipartörvény elítélük egész hazaszerte, pártszínezet nélkül s csakis egy-két oly egvén száll ki lándzsát törni mellette, a kik a kormányt csakis ez uton remélhetnek jobb sorsra érdemes buzgalmukért egy kis szirozott kenyérhez jutni.

Az ipar különben nem képezheti a pártoskodás tárgyát. És szégyene a jelenlegi kormány, hogy e fontos nemzetgazdasági ügyből pártkérdest csinálván, a politikába keverte az ügyet. — Ezt olvastuk ki Heltai Ferenc munkájából, a ki mint miniszteri közeg, az akadémia nemzetszolgabizottságában, mint az iparosokat üdvözítő, tüntette fel a javaslatot.

Hát Heltai Ferenc beszélheti azt, a mit akar. Nem sokat adnánk egész felolvasására. Ha attól nem tartanánk, hogy a miniszteri sugalmazás eredményezte dicsőítő szavait.

Egész országban, mint egy villanyűtésre, egy emberként nyilatkoznak az iparosok, társulatok és egyesületek s rákiáltják eleve a „veszszén-t”, mert ugy a törvényjavaslatból, mint az indoklásból kiolvassák, hogy az új törvény csak kifordította a most érvényben levőnek.

Furcsa biz a! Az ember látja, hogy kabátja rozsz, pecsétess, hát érzi egy ujuak a szükségét s kapja fogja magát, kifordítja azt az eldobni kívánt ruhadarabot és azt hiszi, hogy most már — minden rendén van. Pedig csak pár napig marad az tetszetős, aztán kiütnék rajta a befordított pecséték és . . . megint csak ott vagyunk, hogy ujrol kell gondoskodni.

Ez a mostani új javaslat példázata Kaczagyni lehetne rajta, ha nem volna oly szomorú!

Bocsátkozzunk-e részletezésébe az új javaslatnak? Ki nem érzi, hogy az csak felrendszabály, melylyel ha bárki megtud is elégedni, az iparosok nem tehetik azt semmi körülmények között. Szó sincs róla, hogy az 1871-ik év óta diadalmaszkodni akaró iparszabadság (jobban mondva szabadoság, mert ez a jellemző) barátai szerethetik azt, de haj, a kisiparos-osztály keserűen fog feljajdulni, mert csak enyészésének biztos jeleit láthatja e javaslatból is, szomorú gyorsasággal elkövetkezni.

Az iparosok tulnyomó többsége másképp óhajtott és képzelt az új ipartörvényt; kívánásaikat emlékiratokban többször előterjesztették a miniszteriumnak, de azok ott tekintetben nem vétettek. Kinek volt igaz, a kormány-nak-e, vagy az iparosoknak, az más kérdés; a szempont volt különböző. A magyar kisiparosok védelmet akartak a törvényben a vállalkozók ellen, kik üzletet nyitnak, ámbar a mesterséghez nem értenek, rozsz anyagot vesznek nagyban hitelre, gyöngye, rozszul fizetett munkásokkal feldolgoztatják, csakhogy rozsz portékájukat tömegesen és olcsón árulhassák s ezzel elrontják a vásárt, elcsalják a közönséget, nyomják a kisiparost, hogy meg nem elhet mestersége után s kénytelen gyakran önálló üzletével felhagyni és beállni segédmunkásnak ama vállalkozóhoz, vagy elmenni gyárba napszámosnak. Ezen a bajon segitendők, az iparosok az iparüzés jogát képe sítéshhez kívánták kötni.

Ezt a kormány megtagadta tőlök, — s így ismét rozszabb a helyzet Magyarországon, mint Ausztriában, hol ezt az osztrák kormány megadta. — Pedig ott fejettebbek ám az iparviszonyok és ezt jó lesz szem elől nem tévesztetni.

A magyar kereskedelmi miniszteriumban a szabad kereskedelmi iskola uralkodik. Más szóval, ott az urak a nagyiparosok és a kereskedők érdekeinek kedveztek s nem a kisiparosoknak. Ők gyáripart akarnak teremteni Magyarországon s azt akarják, hogy az osztrák tőke ide jöjjön iparvállalatokat alapítani s a kereskedők és közönség vásárolhassanak olcsó portékát, habár rozszabbat: a mi pedig a szegény kisiparosokat illeti, a miniszterium épen azt szeretné, ha minél több közülök gyármunkásokká válnának, hogy ilyformán munkásosztály képződjék. Hogy ez sok család vesztét vonja maga után, nyomort szül és egy egész neposztály válságát okozza: a miniszterium

vállvonogatva nézi. Azt moudja, ezen nem lehet segiteni.

Es ez ellen mit tiltakozunk, mint a mi persze kevés politikai bölcsesség, de — szabadelvű.

Gratulálunk érte a kormánynak! Tessék iparosainknak — Fejbőlöntőknek lenni! Gyönyörű állapot!

Hangoztatva volt erősen — több ismert okból — a k é n y s z e r t á r s u l á s, melytől a létező viszonyok közt mégis lehetett volna és lehetne valamit várni!
A miniszterium ezt a kérest is megtagadta. Miért? Mert hogy lehessen összeegyeztetni k é n y s z e r t és szabadságot? A szent szabadelvűség ezt nem tűri. Oka ismét a nagyiparosok és vállalkozók protekciója, kiket a miniszterium nem akart arra szoritani, hogy az apró mesteremberekkel egy testületbe lépjenek s ezek segélyezésére fizessenek. S mint-hogy a nagyipar és kisipar közt a választóvonalat meghuzni lehetetlen, a kormány fenntartotta az elvet, hogy az ipartársulatokba az lép be, a ki akar.

Azonban, hogy mégis egy kevéssel több rendet hozzon a megbomlott iparosok közé, a miniszterium engedett felig és kitalálta az „ipartestületeket”, melyek nem az egyfajta iparosok egyesületei, hanem pl. Debreczen összes iparosai, szabók, vargák, bádógosok, asztalosok nyergesek stb. együtt képezzenek egy ipartestületet, s abba mindenki köteles belépni és fizetni, ha a kereskedelmi kamara ugy rendel.

Mit szólnak e találmányra?

Azt, hogy eksperimentum.
Emellett, mert hát „röndnek muszáj lönni”, felállítatnak a külön „iparhatóságok”, ugy mint a szolgabíró, kapitány vagy városi tanács, másodfokon a megyei ipartanács, harmadfokon a miniszterium. Mi kell több ennél: a törvény végrehajtásáról is van gondoskodva.

Lesznek tehát — mily csodás szervezet: ipartársulatok, ipartestületek, ipartanácsok, iparkamarák és iparhatóságok, szolgabíró és miniszter. Mekkora bősége a hivataloknak, egész labirintus.

Végre lesznek: szabad és „engedélyezett” iparágak. Tehát mégsem abszolút szabadság mint Amerikában. Nem; csakhogy ne tessék kvalifikációra gondolni, az engedélyezett iparágak olyanok, melyekhez az iparnak édes kevés köze van, annál több az iparosoknak.

Ily hatósági engedélyhez kötött iparágak: a korcsmák, kávéházak, pálinkamerések, a cselédszerzés, hordárok, fiakkerek stb. E korlátozást az iparszabadságnak tehát nem iparos, hanem közérkölciségi és közbiztonsági okoknak köszönhetjük.

Ez is jobb a semminél valamivel; az ipar azonban nem fog felvirulni általa.

A kormány e törvényjavaslatlall nyilván korteskedni akar az iparosok közt a válsztásokra, azért terjeszti be ily későn. Nem hisszük, hogy ezen czélját elérné vele, inkább a csalódás érzését fogja ébresztteni javaslatával.

Es heves vitákra fog alkalmat szolgáltatni a házban. Mert az iparos választó sok mindennél és heves politikuskok többnyire, mert ők érzik legjobban az élet terheit.

A zsidókat megnyerte a kormány, azokat sikerült pártjára téríteni valamennyit, vajjon az iparosokkal fog-e sikerülni?

Nem hisszük. Es legyen szabad is tiltakozni az eshetőség ellen.

Vagy talán elakarná magát az iparos osztály tetetni? Elve! . . .

Ebredjenek fel és tiltakozzanak e kényszerült halál ellenében mindenütt, mint ahogy tiltakoztak és tiltakoznak ellene már is nagyon sok helyt. Az iparosokkal ele lenne temetve az egész ország jobb le!

Hát ez volna az ut, a melyen feltámadni lehetne a nemzetnek, mint a hogy jóslják a szolgalelkűek?

Ez az ut vezet — az erkölcsi és anyagi halálba.

Ítéljenek az iparosok. Most van az idő és ezzel kimondják sorsukat a jövőre!

— A függetlenségi párt. A függetlenségi párt értekezletében a járásbíróóságok szaporításáról és az 1875. évi XXXVI. t. cz. módosításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta közelebb. Sárközy Aurel, Polonyi Géza, Szederkényi Nándor, Hely Ignác és Halász Géza felszólalásai után a törvényjavaslat általánoságban elfogadtattott. A részleteknél a 2. §. kihagyása indítványoztatik, hogy ugy Jászberényben, mint Karczagon maradjon meg a törvényszék. Esetleg indítványoztatik, hogy Karczagon és Szolnokon legyen törvényszék. A 4. §-nál Tisza Fűred járásbíróági székhelyül ajánlatik. A többi szakaszokra nézve nem történt észrevétel.

RETI GERG. GERG. CEPEK

FORRÁS VÍZ

KITÜNTETÉS FEHÉRVÁR

DISZOKLEVÉL 1871-ben.

Tanügyi viszonyok Deereczenben és Hajdumegyében.

(Kiss József kir. tanfelügyelő jelentéséből az 1892/3-ik iskolai év népoktatási állapotáról.)

Folytatva a kir. tanfelügyelő által, a közgazgatási bizottsághoz beterjesztett jelentése adatainak közlését, feleltemitjük hogy:

III. Tankötelesek száma.

a) Hajdumegyében.

Table with columns for school type (R. kath., Gör. kath., Helvét hitv., Ágostai vallás, Mózes vall.), number of boys and girls, and total count.

b) Debreczenben.

Table with columns for school type (R. kath., Gör. kath., Helvét hitv., Ágostai vall., Mózes vall.), number of boys and girls, and total count.

A tankötelesek összes száma fiú és leány 6-15 éves az egész megyében és Dereczenben: Római kath. 2583, Görög kath. 1257, Helvét. hitv. 19876, Ágost. hitv. 82, Mózes vall. 1543.

A tankötelesek a megyében a lakosoknak 15.4%-át, Debreczennél együtt pedig 14.99%-tették. A megyében 1000 lakosra esett 153, tanköteles - Debreczenben 1000 lakosra esett 136, tanköteles.

IV. Iskolába járt 6-12 és 13-15 éves tankötelesek száma.

Table showing school enrollment for 6-12 and 13-15 age groups in Hajdumegye and Debreczen.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Kedves idők s ifjúkori arcok.

— Angolból. — Társak körülem, játék zaja, dal, ... Megszűnt az egész, vig népe kihalt, — Oh, kedves idők s ifjúkori arcok! Hangzott kacajom, szép álom ölelt, Társak közepett vig éjszaka lett ... Oh, kedves idők s ifjúkori arcok!

Keressd az asszonyt.

— Beszély. — Irta: Erdélyi Imre. (Folytatás.) — Hogy mi jögn, azt kérdi Veron? — szől érelemtel reggő hangon a férfi. Igen egy szerű okból; lássa, ez a fiatal ember az én egykori legkedvesebb barátom gyermeke, a kit atyja halálos ágyán reám bízott; én azonban

4. Magán iskolába: Megyében — Debreczenben 42 fiú, 84 leány összesen 126. 5. Közép tanodába 9-15 éves: Megyében 128 fiú Debreczenben 557 fiú együtt 705. Iskolabjár: a megyében 15,273. Debreczenben: 5251. 21,524.

Iskolába járt: összesen 21524. Iskolába nem járt 4417 gyermek. Tankönyv nem volt a megyében 98 gyermeknek.

11,530 iskolamulasztó által elmulasztott 210,861 félép, megbüntetett dorgálással 63,860, pénzbírsággal 18,751 félép, mulasztási eset, felmentett 128,250. — Befolyt a pénzbírságból összesen 378 frt. 45 kr., melyből szegény tanulóknak segélyezésére fordított 166 frt. 70., taneszközök beszerzésére 1 frt. 75 kr., iskolai célra tőkésített 219 frt.

Az iskolából kilétek közül jól tudott olvasni 2,012 csak olvasni 8.

— A szombathelyi függetlenségi párt bizottsága párhíveihez következő felhívást intézett: Tisztelt elvtársak! Mi bizuk az önök rendíthetetlen buzakeretében, leveik hűségében s szilárd kitartásában, azért egész megnyugvással nézünk a nemsokára bekövetkező országos képviselőválasztás elé. És ezen bizalmunk alapján hiszünk is, hogy kerületünk függetlenségi párti képviselőjelöltjeit győzelemre fogjuk segíteni. Jelöltünk ugyan még nincs, mert nem lehet, miután a kijelölés is az önök kizárólagos jogaihoz tartozik. Ajánlhatnánk önöknek ezen vagy azon honpolgártársunkat; de sokkal inkább tiszteljük a népakarat szabadságát s a honpolgári jogokat, mintsem az önök meghallgatása nélkül a jelöltnek felléltetésébe bocsátkozni jogosítva éreznünk magunkat. Ezt megtenni, pártunk részére képviselőjelöltet felállítani, a négyülés lesz hivatva, hol szabadon nyilvánulhat a népakarat, kijelölheti kivánságát minden választó. A négyülést annak idején össze fogjuk hívni, addig kitartás és türelem. Nincs semmi okunk elhamarkodott lépéseket tenni. Hazafüni üdvözléssel: A szombathelyi választókerület függetlenségi pártjának végrehajtó-bizottsága.

— Belföld. Szatmármegye a nagy bányai választó kerületében a függetlenségi párt a hó 10-kén tartotta alakuló közgyűlést Kállay Kornél vezetése alatt, ki a gyűlést lelkes beszéddel nyitotta meg. Az elnök megnyitó beszéde után Czelder Márton ref. lelkész mondott hatóság beszédet, melyet a jelen voltak tetszéssel fogadtak s több ízben zajosn megjelénettek. A szónok kifejté a függetlenségi párt politikai álláspontját, ismertette a 67-es kiegyezést s rámutatott annak hiányaira és káros következményeire. Fejtette, hogy az ország bajainak alapja és kuforrása a kiegyezési alapon van, ezen az alapon bárki vezetne a kormányt, nem felelhetne meg az ország, a nemzet jogos várakozásának. Szabad, független, boldog hazát! mely örömeivel elfedi a multak véres és fájdalmas emlékeit: legyen törekvünk! A lelkes beszédet viharos éljenzés követte s aztán a párt megválasztá tisztviselőit és a legnagyobb lelkesedés közt oszlott el.

— És hol a bizonyíték? — Itt van nálam, — megmutassam? — Szükségtelen, ugy is tudom, hogy csak el akar ámitani! — szólt félénk szorongással a szép asszony, magát megnyugtatón óhajtv, bár szíve remegett. — Asszonyom! ne merészeljen szembe szállani velem, mert istenemre s ön által tökre tett becsületemre mondom, hogy ennek a szegény ifjúnak becsületeért irtózatosan meg fog lakolni! Hát ha én még többet is tudok, például ha megmondanám Önnek férje gyilkosa nevét s annak eszközlőjét, — akkor se fogadná meg szavamot?! — — Kegyelem! mindent megteszek, a mit Ön kíván, — rebegé fuldokolva a szép asszony. — Ezt a fiatal embert ön birta reá a hamisításra, ugy-e? — Igen! rebegé Veron. — Természetesen valami titkos kedvese, nevét iratta alá? Hallgat? — látom, hogy ugy van! Miért tette ön ezt? — Boszúból. Ennek az ifjunak az atyja tette férjemet s vele engem koldussá, elperel vén hitelezőink számára mindentünk. — Mint ügyvéd csak kötelességét teljesítette, s tudom, hogy becsületesen járt el, mert jelleme szinanyan volt. — ön visszafogja venni azt a hamis váltót s titkos kedvesével elismerteti, hogy ő bocsátotta ki. — Már késő, mert a törvényszék kezeiben van, s azóta talán el is fogták Bélyeit. — Késő, elfogták?! — Oh nyomorult nő, megölte azokat, a kiket szeret! De nem fog örülni, mert ön is megkapja jutalmát. — A szép asszony remegve, térden csúszott a férjéhez s lázasan ragadta meg karját. — Dénes! én szeretem önt most is; feledje el, hogy eddig mi voltam és mit tettem, s követni fogom, mint árny, csak most legyen irgalommal, bocsánattal irántam s ne tegye tönkre életemet. . . .

A debreczeni iparoskör és az ipartörvényjavaslat.

Az új ipartörvény fölötti eszmecsere tárgyában értekezletre lettek egybehozva az iparoskör több tagjai, még pedig szomban délután 6 órára, de miután Ráth Károly, mint a fővárosi iparoskör elnöke levelet intézett a körhöz, melyben fölkeri, hogy az új ipartörvény fölött eszmecsere a fővárosban a hó 17-ikén tartandó gyűlésre képviselőket küldjön, vagy véleményét ez ügyben közölje, a kör elnöksége tegnap (pénteken) estére hívta egybe a tagokat.

A gyűlésen megjelentek: Szikszay Lajos, Stieber János, Serly Ede, Fazekas József, Borsányi Viktor, Konrád János, Keszler Jakab, Bisothka Gábor, Lőrinczák László, Boór Ferenc, Ekli Gábor, Bátor Imre, Barna Mihály, Balogh György, dr. Szánthó Sámuel, Szombati János, Boldizsár K. Medgyessy Gábor, Erdélyi István, Huber József.

Szikszay Lajos mint a kör alelnöke, üdvözli a szép számmal egybegyűlteket, Vadon Sándor titkár felolvasta Ráth K. levelet, mely tudomásul vétetett s aztán kezdet vette az új ipartörvény pontonkénti felolvasása.

Talán mondanunk sem kell, hogy csak nem minden egyes § ha nem méltatlankodást is, de meglehetősen elégtelenséget okozott; az iparosok, mint leginkább szakértők sok oly ellenvetést tettek, melyeknek figyelembe vétele mulhatatlanul szükséges lett volna a törvényjavaslat megalkotásánál annyival is inkább, mert hiszen ezen nézetek nagy része a feliratokban és orsz. iparos gyűléseken ki lettek fejezve s a kormány tudomására juttatvák. — "Látszik — mondá a legtöbb — iparos, hogy hozzá nem értők csinálták, a kik nem vettek figyelembe a valódi iparosok érdekeit."

A felolvasás után, elnök felteszi a kérdést, hogy küldessék-e valaki Ráth Károly felhívására a budapesti iparoskör gyűlésére s hogy minő utasítással legyen az ellátva?

A gyűlés kimondja, hogy a fentebbi közgyűlésen 2 tag által óhajta magát képviselgetni, kiknek költségeit egyelőre az iparoskör fedezné.

Az utasításra nézve kimondatott, hogy az 1879-ik évben tartott II. orsz. iparos gyűlés több határozataihoz kell alkalmazkodni, szellemet és keretét megtartva, ugy azonban, hogy esetleg az ezekkel megegyező ügyekben, teljesen saját belátásuk szerint beszéljenek és szavazzanak.

Képviselőül megválasztatnak Szikszay Lajos és Stieber János tagok. — Miről Ráth Károly táviratilag azonnal értesítettet.

Elnök Szikszay Lajos megköszönve a tagok szívességét, a gyűlést befejeztnek nyilvánítja.

Gazda-bál.

Rém hírek terjedtek szét csütörtökön Debreczen városban.

Mindenki azt beszélte, hogy szörnyű gyilkosságok követték el. Persze a kiváncsiság roppantul fel lett fokozva s a kutatás eredménye az lett, hogy az önálló gazdálkodó ifjuság báljára történnek az előkészületek, — mert a gilkosság — a bál érdekében történt. Százötven csirke, hatvan pulyka, nagyszámu liba, ruca lelte e napon gyászos halálát, hogy méltó garnirungja legyen annak a pompás vacsorának, melyet a fiatal gazdák adnak Debreczen közönségének.

Igen! Debreczen közönségének. Az a mi (debreczeniek) közönségünk, mely csütörtökön mulatott az önálló gazdálkodó ifjuság bálján.

Egy jelene valósult meg a multból — egy kitepelt lap a nemzet történetéből, mikor olvasva érezzük, hogy — magyarok vagyunk még most is és nem csak a multban valánk azok!

Sok új bál volt ebben a farsangban. De egy sem ér fel a gazdák báljával.

Fény, pompa, szerénység, tisztesség, becsület, egyszerűség, ölelkező jelentek meg ott és ez egyértelmű szemelle lenget az egész fölött s ezek teremtettek egy oly kedvesen szép bált, melynek párja alig-alig akad a farsang dús gazdag történelmében.

O't volt Debreczen igaz polgársága. A vagyon arisztokráciája.

És ha most mondanak, hogy Debreczen csak — nagy falu, erre a bárra tudánk hivatkozni!

Nem falu, nem város. — de az a mi egykor Velence volt Oloszországban.

Az önálló gazdák báljának rendezőse, megérdemli, hogy melegen üdvözöljék őket, egy kitűnő kellemes est élvezeteiért. Ugy rendezkedtek, mint a legbölcsebb hadvezérek a csata előtt!

És nyertek! E diadal felér tiz nyert csatánál, mert itt szíveket nyertek és vesztek.

Ez a vesztség — nem szerencsétlenség.

Ott láttuk a bálban Simonyi Imre kir. tanácsos és polgármester urat.

Suttogtak, a mikor körül járt a táncteremben.

Egy fiatal polgárlány mondta nekem hogy:

— Ez a polgármester? De aranyos egy ember lehet! Hiszen csupa szív, csupa nemes érzés tetőtől-talpig.

— Csak az adót ne emeltesse fel, — mondá egy asszonyság köze, a ki véletlenül tanuja volt a beszélgetésnek.

Ott láttuk Debreczen előkelőségét. Igazán — előkelőségét. A férfiak a társadalom minden művelt osztályából, s a nők feleljen rá ez a kedves névsér: Altman Gizella és Juliska, Buzás Elekne, ifj. Balogh Istvánné, Balogh Juliska, Csáki Katicza, Czeglédi Róza, Erdei Mariska, Harászi Juliska, Kiss Erzsike, Komádi Juliska, Keszler Juliska, Kovács Juliska, Kovács Esz-tike, Kuczik Erzsike, Moldoványi Irma, Novák Juliska, Nagy Erzsike, Szentesi Erzsike, Szabó Ilonka, ifju Polgári Bálintné, Halasi Istvánné.

Czobor Dénes ingadozni kezdett de megjelent képzetében előtte Béla halvány, szenvedő arca s durván lökte el magát a nőt!

— Nem kell az ön szerelme!

Ki mondhatná meg, hogy mily éles fájdalom vonulhatott keresztül lelken, midőn egykori eszményképét ott látta térdeinél csuszni a porban, nyomoruan, gyáván, az ő megvetett szerelmét koldulva?! . . . Fejéről hideg veríték folyt alá, ugy győrtörte a láz. Mit, oh mit tegyen?! Nem elég, hogy őt nyomorulttá tette ez az asszony, hanem még Bélát is, sőt ezt jobban. Irtóztató, irtóztató!

Végre is legjobb lesz, ha felkeresi Bélát, hátha tehet még valamit érte!

A szép asszony megtört alakja felemelkedett s szemei vésztojólóan néztek a távozó után.

Megaláztal Czobor János, nem feledem el! A mi keserűség, bosszuvágy lelkeben van, azt mind kifogom rátko önteni. Haha! nem lehet engem oly könnyen legyőzni; találok én még eszközt, hogy elhallgattassalak és kinezaljak benneteket.

Szegény Béla! Bizony ő se gondolta volna, hogy valaha azt merészelje valaki róla mondani, hogy becsületes, nyomorult hamisító! S ime mennyire silyedt egy asszonyért?! Ó, a költő, kinek géniusza ihletett perczében rózsás, boldog jövőt rajzolt elebe, midőn egy ország, egy nemzet szíve gyul lángra édes bú-bajos dalán!

Annak a szép álomnak most már vége van örökre!

Félelken megy végig az utczákon, azt hiszi, hogy nyomában ott ólálkodik már valaki, a ki bekisérje Végre hazaérkezik s összezuva tántorog be szobájába!

Édes álom után mily szörnyű ébredés! (Folyt. köv.)

Trázi Mariska, Tikos stb. stb.

... És ma már bál. De az emlék kedv

A siker meglepő. Debreczen gazdák gókért s ha jövőre a nos egyszerűs leend a farsangi mulat

Nyilat

Tény az, hogy a egyik munkatársa (Káro a mult évben ugy nyilat tásban más lapokba közlését a forrás nem ellenzem; de nem t em, mert a mult é n tuljdonom, a van, a hoz nem sem engedély sem, sz czen t' azonban nem egyuttal fel is ké Pesti Hírlap' közlésére a forrás net küls s egyuttal anna ily módon közlésre a kizárólag neki adtam Debreczen 1884.

A függő

vasárnap délután 3

választmá

tart a „Függe helyiségében.

A választmány kéretnek a szives me Debreczen. 1884.

Helyi

* Vendég. Mező képviselő, a függetlenség ma pár órárt rokoniánál

* Lelkész választás házbán a lelkesválaszt febr. 15-kén ejtetett meg három egyént kandidált, bekés-bánati esperest, T mári lelkészt és Csáki lelkészt, főiskolánk es Hír szerint az egyik esperes a választás előtt tett s így T a b a j d i nosra történt a szavazás avóelmével végződött. teshivén hajdani felhő választásáról, szívele fejeztet örömeinek s a intézte a derék férfiúho történt megválasztása érdemét méltányolva ló tisztelt tanárunknak a méltelt látunk adva, fogad az Öre mindig hálás s mad- és negydedes hitt vesebb üdvözlétt. A jó m is a magunkét, midő derék férfiú előmenetel

* Az iparosok. Az országzserte nagy az e Budapesten ezen ügyben tatik s erre a csizmadia bor és Debreczen küldte fel. — Az ipa történt elhatározást fel

* Az ellilant Fel lapunk tárcza-rovatában, rex et fogunk K. T ó t b legközelebb. E kitűnő felhívják a közönség fi kedvelt író „szives lapunknak engedte át.

* Az élet drámája egy fiatal leányt. Az ifju lyeen haladva tehetségein szép állást vívott volna szépen és mert ifju volt s magává akarta tenni. szerítették a leányt, ki kit nem szeretett szive. títze az esküvő s Bálj visszaküldte a jegygyőr szeretett, de a szüleiől Bálint napján eltemette nem említünk, de a ki történt!

* A hónapok bálja. rezeni hónap-egylet a folyó 1884-dik évi márcz órákor zártkörű tánczvia nyek személyenkint egy váltható Dáné István, Mayer Ferenc és ifj. P reskedésében, a táncz pénzárnál. A tiszta jöve ruházata költségei fedez nek folytán felkerjük a get, hogy fent említett j telyünkön minél tömegese gyeskedjenek. A felülizet gadatnak s annak idejeb tetnek. Izletes ételek, it nyos kiszolgálásáról, jó ról gondoskodva van. Sel

* Nem kell a hivata

Trázi Mariska, Tikos Istvánné, Tóth Mariska, stb. stb.

... És ma már emléken él az egész bál. De az emléked és maradó.

A siker meglopó. Az eredmény nagyszerű. Debreczen gazdálkodó ifjai, kitétek magokért s ha jövőre a jelszó lesz az általános egység — e bál koronája leand a farsangi multságoknak. Sinore.

Nyilatkozat.

Tény az, hogy a „Debreczeni Ellenőr“ egyik munkatársa (Karczag Vilmos) előtt még a múlt évben úgy nyilatkozott, miként nyomtatásban más lapokban megjelent cikkeim közlését a forrás megnevezésével nem ellenzem; de nem is ellenezhetem, mert az már többé nem az én tulajdonom, azt közleni jog van, ahhoz nem szükséges ittelik sem engedély sem „szivesség“. A „Debreczen“ azonban nemcsak felhataloztam, de egyúttal fel is kértem legközelebb a „Pesti Hírlap“-ban megjelent cikkem közlésére a forrás netalán megnevezése nélkül is egyúttal annak kijelentésére is, hogy ily módon közlésre a helybeli lapok közül kizárólag neki adtam engedélyt. Debreczen 1884. febr. 16.án.

Könyves Tóth Kálmán.

A függetlenségi párt vasárnap délután 3 órakor választmányi ülést tart a „Függetlenségi Kör“ helyiségében.

A választmány tagjai tisztelettel kéretnek a szives megjelenésre. Debreczen. 1884. február 16.

Az elnökség.

Helyi hírek.

Vendég. Mezei Ernő orsz. gyűl. képviselő, a függetlenségi párt egyik tagja, ma pár órát rokonainál városunkban időzött.

Lelkés választás. A bekési ref. egyházban a lelkesválasztás a tegnapi napon, febr. 15-én ejtett meg. A kijelölt-bizottság három egyént jelölt. T. a b. a. j. d. i. Lajos szatmári lelkeszt és Csák János vésztői segéd-lelkeszt, főiskolák egykori derek tanárát. Hir szerint az egyik pályázó Szabó János esperes a választás előtt két nappal visszalepett s így T. a b. a. j. d. i. Lajosra és Csák Jánosra történt a szavazás, mely aztán az utóbbi örömmel végződött. A főiskolai ifjuság értesülvén hajdani felehdetetlen tanára megválasztásáról, szívesen szavakban adott kifejezést örömeinek s a következő táviratot intézte a derek férnuhoz: „Békési lelkeszést történt megválasztása alkalmával, midőn az érdemet méltánvala látjuk s midőn szeretve tisztelt tanárunknak a multakért fényes elégteltét látunk adva fogadják volt tanítványainak az Öre mindig halás szívvel emlékező harmad- és negyvenes hitfahallgatókhoz legszívesebb üdvözlését.“ A jó kívánatokhoz csatlóljuk mi is a magunkét, midőn szívből örveidünk a derek férnu előmenetelén.

Iparosok. Az új ipartörvény ellen országoszerű nagy az elégtelenség. Holnap Budapestben ezen ügyben nagy értekezlet tartatik s erre a csizmadia-társulat Nagy Gábor és Debreczeni Sándor elnököket küldte fel. — Az iparos-kör ez ügyben történt elhatározását fentebb közöljük.

Az ellilant Februárius“ cím alatt, lapunk tárca-rovatában, igen érdekes humor et fogunk K. Tóth Kálmán urtól közölni legközelebb. E kitűnő művet — melyre előre felhívjuk a közönség figyelmét — a méltán kedvelt író „szivességből“ csak is lapunknak engedte át.

Az élet drámája. Egy ifju szeretett egy fiatal leányt. Az ifjúnak volt pályája, mely haladva tehetségéinél fogva előbb utóbb szép állást vívott volna ki. Volt vagyona is szépen és mert ifju volt, megszerette a lányt s magáévá akarta tenni. A szülők másához kényszerítették a leányt, ki jegyet váltott azzal a kit nem szeretett szive. Bálint napra volt kifűzve az esküvő s Bálint nap előtt a leány visszaküldte a jeggyűrűt, de késő volt. A szeretett, de a szüléktől visszautasított ifjut Bálint napján eltemették. Neveket és helyet nem említünk, de a ki akarja, tudhatja hol történt!

A honvédek bálja. Az 1848/9-ik évi debreczeni honvéd-egylet a „Korona“ vendéglőben folyó 1884-dik évi márczius hó 15-én este 7 órakor zártkörü táncvizalmat rendez. Belepti-jezek személyenkint egy forinttal előre is válthatók Dané István, Otrókosi Végh János, Mayer Ferenc és ifj. Pájer József urak kereskedésében, a tánczestély napján pedig a pénztárnál. A tiszta jövedelem a 13 honvéd ruházata költségei fedezésére fordítatik, melynek folytán felkérjük a nagyrédmű közönséget, hogy fent említett jótékony célú tánczestélyünkön minél tömegesebben megjelenjen kegyeskedjenek. A felülfizetések köszönettel fogadtnak s annak idejében nyilvánosan közöl-tenek. Izletes ételek, italok pontos és kifiz-nyos kiszolgáltatásáról, jó zeneről, cukrászatról gondoskodva van. Sebess György alelnök.

Nem kell a hivatal. Hajdumegye főis-

pánja pályázatot hirdetett egy joggyakornoki állomásra s ezt nem lehet befőtleni, mert nincs jelentkező. Csodás dolog ez, hol annyi jogász van!

Gyászhir. Özv. Sipos Istvánné, városunk egyik derek polgárnője — Sipos Bálint, lapunk belmunkatársának édes anyja, tegnap este 5 órakor régóta tartó, de különö- sen kétheti igen súlyos szenvedés után 63 éves korában jobb hazába költözött. Az elhunytat hat gyermeke gyászolja, — kik benne a leg- jobb anyák egyikét veszítették el. — Az örök beke szelleme örökjék nyugvó porai felett. Áldás emlékére!

Tóth Mór. Mint biztosan értesülünk Tóth Mór itteni volt királyi ügyész vissza- helyeztetéséről az igazságügyminiszteriumhoz folyamodott s a napokban Budapestben fent járva itteni ügyvédi kamarai küldöttséget is felkérte ezen céljának előmozdítása végett. Ugy halljuk, hogy az esetben ha visszahelyez- tetése nem sikerülne, Tóth Mór kir. ügyész az állam szolgálatból ki fog lépni s szabadsá- gollal befogja várni azt az időt, a midőn is a városnál ez évben a tisztújítás megtartatik a polgármesteri esetleg a főkapitányi állásra fog pályázni, s ha igaz a „D. E.“ azon állítása hogy Tóth Mór itt maradásáért 5—10000 ember kérényezett, akkor csakugyan Tóth Mór lesz a polgármester vagy esetleg a — főkapitány.

Kagyeletes hagomány. Nehai özv. K. o. v. á. c. s. Miklósné Décsi Borbéli Zsuzsanna volt szoboszlói lakos szóbelileg meghagyta örökösé- nek, hogy halála után a szoboszlói ref. egyház urasztalára, díszes billikomot vegyenek ajándé- kul; a halás örökösök: K. o. v. á. c. s. Gvula és V. a. d. o. n. Sándor helybeli ügyvéd, mint kiskoru Zoltán fia gyámja, tegnap azt fogamatostották, s L. o. r. i. n. c. á. k. László ékszerésznel a díszes kelyhet megvásárolták. — Múltó a szép tett a felemeltésre, de még szebb az örökösök cse- lekménye.

Kobzott dohány. melvet a főiskolá- ból szállítottak el a finácok, felvágatlanul és pipáhatómás utáni szívás nélkül is füstölög még. Ugy halljuk, hogy a főiskola gazdáját 85 frtra büntette az illetékes hivatal, miután nála kellene állni a kulcsok közt a pinczejé- nek is s így neki kellett volna felügyelni arra, hogy ilyen tiltott porteka ne legyen a pincze- ben. Mi úgy tudjuk, hogy a pincze a főiskolá- ban több ok miatt nyitva kell, hogy álljon s így bajos dolognak tartjuk a gazda elléltését. Annyi tény, hogy ez az ügy városszerű a leg- rosszabb batást szűlte. Különb az is hallot- tunk, — egyehánrt ezt már fentartással kö- zöljük, hogy közelebb a hivatalos he- lyi s e z e k i s vizsgálat alá vétetnek a szűz dohány miatt.

Vívó-iskola. A helybeli tornaegye- let, mely f. évi márczius hó 1-én veendi kö- zletét s május hó végéig tart. E három hó- napra terjedő tanfolyamra 18—30 tag vehet részt, 9—9 forint tagsági díj előre lefizetésé- mellett. — Minthogy e tanfolyamra csak tor- naegyleti tagok vétetnek fel, mindazok, kik vívni óhajtanak tanulni, de még nem egyleti tagok, kötelesek előbb az egyletbe belépni, il- letőleg 2 frt felvételi tagsági díjat szintén előre lefizetni. Hogy a választmány e tagsági díjak előre letevést megkívánja, annak oka az, mert a mult években, midőn az egylet meg- kisérlette a vívó-iskola létesítését, ez rá nagy anyagi veszteséggel járt, a miatt, hogy néme- lyek a vívást időközben félbeszakították, a tag- sági díjakat rajtuk bevenni nem lehetett. — A vívó-örök hetenkint kétszer, u. m. kedden és csütörtökön d. u. 5—6, később 6—7 óráig a torna teremben tartanak. — Felhívom azért mindazokat, kik e vívó-iskolába belépni óhaj- tanak, hogy e végett Örvényi Vilmos műve- zető urnál (a főisk. tornateremben) vagy alul- írottal (szintén a főiskolában) legkésőbb f. hó 21-ik napjáig jelentkezzenek. Debreczen, 1884. február 16. Kozma Zsigmond egyleti titkár.

A holnapra hirdetett felolvasás, Jóna Dániel iparoskörü elnök családi gyászja miatt elmarad s a jövő vasárnap tartatik meg.

Az árvának. Az „Alföldi Takarékpénz- tár“ 10 forintot küldött hozzám az árvához ré- szére, mely összeget az árvák nevében halásan megköszönve, Márton László pénztárnok urnak azonnal kézbesíték. Kacsokovics.

Szép fenyezett arcképeket látunk Snapek W. rajztanárnál, ki most városunkban időzik s hajlandó bárkit az arcképek legszebb fenyezésére két óra alatt megtanítani. E ked- vező alkalomra felhívjuk a közönség figyelmét. Jelentkezhetni a „Bika“ szálloda 25. számú szobáiban.

Gyászhir. Jóna Dániel és neje mély fájdalommal jelentik Kollát Mihály gyám-illet- ve édes gyermeküknek e hó 15-én reggeli 4 órakor élete 15-ik évben 48 órai kinos szen- vedés után történt gyászos kimúltát. Temetésé- vasárnap délután 2 órakor fog megtörténni. Áldás poraira.

Csödmegszüntetés. A mint értesültünk, a N. é. m. t. h. József helybeli fiatal nő ruha- kereskedő ellen elrendelt csőd a napokban megszüntetve lesz s fizetését (a cseleget-utczán) közelebb már megfogja nyitni. — E jóvaló fiatal kereskedőt ajánljuk a közönség figye- mébe.

A lutris. X. ur városunkban igen szen- vedélyes lutriz volt De soha sem nyert. Ám- bár a legjobb számokat tette meg — szerinte. Legközelebb arra a gondolatra jött, hogy a 90 számot a földre dobta s kis kutyáját ap- portírozatta utának. A kis kutya egyetlen számot sem vitt gazdájához, ki intő jelül vette ezt a történetet s elhatározta, hogy soha sem fog tenni a kis lutriára.

Öngyilkossági mánia. Az öngyilkosok száma ismét szaporodott egygyel; talán jobb lenne agyonhalgatnunk az egész dolgot s nem örökíteni meg nevének, ki 17 éve daczára reménytelenül mond le az életéről s exaltált állapotában megragadva a revolvert, golyót röpít agyába. Kell lenni valaminek a levegő- ben, mely halálba kergeti az aggot és ifjat. Ime már az iskolás gyermek is, ha tanítója megpirongatja, vagy pénzt könnyelműen elkölt- vé, jövedelemforrásra nincsen kilátása, segít magán egy lövéssel s golyóval véli megszerez- hetni az örök üdvösséget. Rövid idő lefolyása alatt ez már a negyedik eset városunkban a tanulók közt. Akadt már öngyilkos a gazdá- szok, theologusok és gymnazisták közt, most aztán következett a sor a tanítóképezdére, melynek egyik növendéke Tassy Károly tegnap reggel nyolc óra tájban nagyujtaczai 1586. sz. alatti lakásán revolverrel föbe lötte magát Mi vihette e szomorú cselekedetre, azt még nem tudhattuk meg. Koszt és szállásadója feleségének elbeszélése szerint igen jó fiu volt. A mondott reggel igen korán kelt fel, regge- lizett, szivarra gyújtott s midőn kosztadónéja — ki férjével együtt úgy szerette Tassyt, mintha saját gyermeke lett volna — a piacra készült, a fiu szomoruan csókolta neki ke- zét, a mit azelőtt sohasem tett. A nő kilencz óra tájban hazaérkezvén, ott találta a gyermeket a padlón, beboritva vérrrel; a re- volver az ágyon hevert. A rendőrség és a képezdei igazgatóság rögtön értesítettet a szerencsétlenségről. Tassy Károly az utóbbi időkben rendetlen életet élt, félévi vizgákra sem állott elő, házigazdájának pedig másfél havi koszt árával volt már adós. Kedden kap- tott hazulról barátai szeriut 24 frtot s akkor éjszaka egy utolsó krajezárig elköltötte. Több levelet hagyott hátra, ezek közt egyet kedve- sének és egyet apjának, ki tanító B. é. k. e. s. n. A szerencsétlen öngyilkos fiu teteme a kór- házba vitetett s ott van kiterítve.

Az elvesztett Város. A miről oly nagy bizonyosan írtunk, hogy a nyáron Krec- sányi lesz a nagyváradi szinkör, — meghi- sült. A közgyűlés szavazat többséggel N. a. g. Vinczének, a szegedi színház igazgatójának adta az előadási tartás jogot, kinek érdekében báró R. o. z. n. Ervin jogtanár kardoskodott. N. a. g. Vincze és titkára Posa Lajos, S. o. m. ló Sándor színész kíséretében hetek óta házalták a bizottsági tagokat, hogy a színügyi választ- mány határozatának ellenére ne Krecsá- nyi nyáron, de Nagy Vinczének adassék a színház. Méter száma járta a czikk az ottani lapokban N. a. g. Vincze mellett, s még azt is felhozták mellette, hogy ruhatarában az utolsó apród kardja se — r. o. z. s. á. s. de f. é. n. yes, mint a gyémánt. Hátt így Krecsányinak elve- szett Nagy-Város, de nem baj, ott van A. r. a. d. Ott építhet szinkört s bizony Város lássa, hogy mit nyert és mit veszített.

Nagy ünnep volt ma! Az ispotályban árho- t szegények közt. Az önaló gazdálkodó ifjak hályából megmaradt élelmi szereket B. a. l. o. g. István ur három társával volt szives szoba- kint személyesen szétosztani. E nemes tettért, írja K. Tóth Kálmán ref. lelkeszt ur, miut felügyelő — kötelességemül ismerem nyilván- nos uton a szegények nevében megköszönni, kik így tettek farsangi multságukat ezuttal a jótékonyág örömtömevé. Ez alkalommal bá- torságot veszek magamnak, hogy ama testüle- tek s ipartársulatok jótékonyágát is megkö- szönjem, melyek ez újf alkalmával apódkánk ról megemlékezni szivesek voltak s könyörado- mányainkkal hozzájárultak a jótékony-intézet nagymérvű költségeinek fedezésére. A kegye- lem istene adja meg jótékonyágukért s ké- rem, hogy ezentútra se feledkezzenek el ama szegényekről, kiket Megváltó Urunk maga he- lyett itt hagyott. Debreczen, február 16. — Könyves Tóth Kálmán, apóldai felügyelő.

Főiskolai hírek. A hittanszaki önképző- társulat e felévben ma tartja első gyűlését, melynek egyik legérdekesebb tárgya C. s. i. k. y. Lajos tanár felolvasása lesz az „Eg y h á z i - s s á g é s b e l m i s s i ó“-ról. — A magyar önképző társulat holnap szintén megkezdí mű- ködését. — A torna-egylet márczius- május hóra vívóiskolát állít fel, hol a tanulói óhajtokat B. a. l. o. n. József főhadnagy ur fogja a vivásban oktatni.

A színházról. N. é. m. t. h. József kassai vendégszeréplése szépen sikerült. A C. s. e. r. v. á. r. i. l. l. o. n. jutalomjátékán lépett fel a „Kol- dudia“-ban s koszorúkkal tüntették ki. — F. e. n. y. é. r. y. Mór közelebbi jutalomjátéka szé- pen sikerült. A közönség hosszan tartó tappsal fogadta a jutalmazottat, ki egy szép babér- koszorúval tisztelt meg. A koszorúhoz egy öt pecsétes level is volt csatolva, mely mint hall- juk nagyobb mennyiségű pénzösszeget tartal- mazott, mit a közönség soraiban gyűjtöttek a jutalmazottnak. — A jövő heti műsor a kö- vetkező: vasárnap „A komamasszony“ (nép- szimű előszór), hétfőn „Rosenkranz és Gil- denstern“ vigjáték, kedden „Fatinitza“ ope- rette, szerdán „Aggteleki barlang“, csütörtök- ön „Csokon szerzett völegény“ Szigetiről (előszór), pénteken ugyanaz, szombaton „Jós- lat“ szimű, vasárnap „A vörshaju“, hétfőn „Gazduram felesége“ Karczag Vilmostól.

Megkerült az a kereskedő tanuló, a kiről lapunk mult számában közöltük, hogy eltűnt. A rendőrség Aradról hozatta vissza.

A lakasváltóztatások ideje elközele- den, figyelmeztetjük ugy a bérbeadó, mint a bérbevevő közönséget, hogy e tekintetben a legteljesebb bizalommal fordulhatnak Zicher- man Herman évek óta a legjobb hírnévnek örvendő üzletéhez, hol a kiadók lakásaitak ingyen jegyezhetik fel. — Az intézet ez irány- ban évek óta a közönség teljes melegezé- sére működik s ép ezért fölsz dolgot volna az ajánlgatás.

Három akasztófa. Mailáth országbíró gyilkosainak halalos ítéletének végrehajtására minden irányban megtéteinek a kellő intézke- dések. Amint az iratok a törvényszékhez vis- szaérkeznek, az ezt követő napon reggeli 7 órakor ki fogják hirdetni a gyilkosok előtt az ítéletet s 24 óra lefolyásával végre is hajtják. Az ítéletkihirdetésen nem mindennapi óvinté- zkedések fognak alkalmaztatni kivált az esetre, ha Debreczen meg nem kegyelmeznek. Egy egész csapat börtönőr lesz berendelve a tár- gyaló terembe, hogy a netáni zavart nyomban elfojthassák. Berecz ugyanis már többször fe- nyegetődzött a börtönben, hogy így — meg amugy tesz, ha ügyét nem kedve szerint inté- zik el, mert ő teljesen ártatlan. Könyven ki- telhetik tehát tőle, hogy az épséggel nem remelt eredmény hallatára — ha t. i. nem kap kegyelmet — erőszakokodásra fogja magát elragadtatni. Ítéletkihirdetés után mind a hár- mat kikisérlik a kerépesi úti foházba, hol mindegyiket külön czellába teszik. Mindhárom katolikus vallású lévén mindegyiknek egy-egy katolikus lelkész fog időzni. A fogház kis ud- varában fogják felállítani a három bitófát, egy- mástól két-két lépés távolságra. Az ítelet vég- rehajtása előtt mind a három előtt egyszerre fogják kihirdetni s míg az egyiknek végrehaj- tják, addig a másik kettőt visszaviszik a czel- lába. Aztán kikisérlik a másodikikat s ha ezen is végrehajtották a halalos íteletet, a harma- dikat, magának a kivégzés procedurájának te- hát nem lesz tanuja a második és harmadik deliquens.

Közgazdaság. — A debreczeni Iparegyesületi takaré- és hitelintézet X. ik évi zárlata. Veszteség és nyereség rovás. Kiadás: Lakbér 700 frt, tisztí és szolgáltatás 5,630 frt, adó 1288 frt 98 kr, napibiztosí díj 920 frt, kamatok 32,913 frt 28 kr, betét kamatok illetek 1406 frt 58 kr, üz- leti költségek 1077 frt 22 kr, fölszerelésből leír- ás 224 frt 29 kr, kötvény-kölcsönből leírás 434 frt, perköltség előlegből leírás 363 frt 98 kr, függőben levő váltókból leírás 2391 frt 23 kr, nyereség 12,917 frt 36 kr. Összesen: 60,266 frt 92 kr. Bevétel: Athozat az 1882-ik évi nyereség rovásról 432 frt 25 kr, részvény átirásdíj 8 frt, háziövedelem 854 frt, 66 kr, értekpapírjaink kamatjövödelme (adómentes) 995 frt 66 kr, kamatok 54,760 frt 59 kr, ér- tekpapír-üzletlen nyereség 1,843 frt 31 kr, érczépung 50 frt 23 kr, szelvény 52 frt 22 kr, jutalék 1,270 frt, összesen: 60,266 frt 92 kr. — Mérleg rovás. Vagyon: Felszerelés 119 frt 93 kr, háziövedelem követelés 574 frt 71 kr, intézeti ház 21,426 frt 80 kr, kötvénykölcsön 52,690 frt, értekpapírok 46,224 frt 14 kr, ér- tekpapírok esedékes kamatai (adómentes) 398 frt 35 kr, érczépung 430 frt 31 kr, perköltsé- g előleg 279 frt 35 kr, előleg 25,049 frt, váltó 481,988 frt 01 kr, szelvények 201 frt 63 kr, kamat hátralék 245 frt 04 kr, függő- ben levő váltók 221 frt 35 kr, előfizetett kamatok 1534 frt 64 kr, tartozók 16,055 frt 27 kr, pénztár 11,785 frt 40 kr, összesen: 661,219 frt 93 kr. Teher: részvénytőke 100,000 frt, tartalektőke 6,084 frt 97 kr, nyugdíjalap 502 frt 37 kr, kártartalekalap 1,533 frt 64 kr, föl nem vett osztalekok 1875—1882. 875 frt 50 kr, elővett kamatok 3,979 frt 48 kr, követelők 42,947 frt, könyvetét 481,815 frt 94 kr, könyvetét tőkésítet kamata 10,563 frt 67 kr 492,379 frt 61 kr, egyenleg mint nyereség 12,917 frt 36 kr, összesen: 661,219 frt 93 kr. Debreczen, 1883. december 31. B. u. d. y. könyvezető. B. o. r. s. o. vezérigazgató. Pósszert János, Csánady Ödön, Mihalovits Ist- ván, felügyelők.

Felölös szerkesztő: GÁSPAR IMRE. Kiadó KUTASI IMRE.

Nézzetek és csodáljatok.

Csak 6 napig, csütörtökig látható.

EGY ÓRIÁS

Winkelmeier Fer. Matighofenből Felső- Ausztriában, még csak 20 éves, és 2 méter 33 ctm. magas 142 klg. súlyu. A legmagasabb férfi kényesen elfér a hóna alatt. Teljes 13 ctm. magasabb mint a híres kínai óriás. Ó a legfiatalabb és legmagasabb óriás, mely eddig látható volt.

A m. t. közönség azon része, melynek alkalmá van a külföldi lapokat olvasni, jól fog azon bámulatra ejtő hírekre emlékezni, melyeket ezen óriásról közöltek. Miután az óriás egész fellépése és modora valóban tisztessé- ges és kellemes, azon tiszteletteljes megjegy- zéssel bátorodik a m. t. közönséget menél sürrüb látogatásra felhívni, hogy látása hosszú évek során át igen kellemes visszaemlékeztet fog előidézni.

Mely tisztelettel az Óriás.

Látható az étterembe a Fröhner szalódnában naponta reggeli 10 óratól esteli 9 óráig.

Bélelti díj 20 kr, katonák és gyermekek részére 10 kr.

MAGYAR VÖRÖS-KERESZT-SORSJEGYEK
legközelebbi sorsolás
már Márczius 1-sején
melynél az adó- és bélyegmentes
FŐNYEREMÉNY 50.000 FORINT.
A törlesztési sorsolásokban minden sorsjegynek 6-tól 10 forintig huzatnia kell, azonkívül azonban tovább játszik az
összes főnyereményekre.
Ezen sorsjegyek napi árfolyamon (ma circa 6 frt 50 kr) vétetnek és adatnak Budapesten a
Magyar leszámítoló- és pénzváltó-banknál Dorottya-utca 6.

Evenkint 3 huzás.

Hirdetmény!

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki börfogyasztó közönség becses tudomására juttatni, hogy az itt helyben lévő

Ungár Lajos és társa
czég alatti bőr-üzletet saját számlámra átvettem és azt

Grünberger Ignác

törvényszéki bejegyzett czég alatt tovább folytatandom. Tapasztalataim e téren és megfelelő tőke reménylenem engedik, hogy az elődeim irányában tanúsított bizalmukkal engem is megtisztelnek, főleg miután alapelvül fogadtam

jó árukat mérsekelt árban

pontos kiszolgálattal mellett forgalomba bocsátani. Bátor vagyok egyszersmint szíves tudomásukra hozni, mikép elhatároztam az előbbi czégtől átvett árucikkeket 10% százalékkal

gyári áron alul

végkiárusítani és üzletemet egész hjonnan a helyi piacnak és vidéknek megfelelőleg berendezni. Ezekután a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva magam

Grünberger Ignác,
bőrkereskedő, czegléd-utca Kardos ház.

KRAICZ GYULA
előbb **ORMÓS FERENCZ**

norinbergi- és diszműáru-üzlete Debreczenben, a főpiacon,
SCHEER BERNÁT ur házában, a „Bika“ szállodával szemben.
Ajánlja dusan berendezett raktárát.

Vadászati- és védő-czikkék:
Percusion, Lefauchaux, Lancaster és Flobert fegyverek, töltények, töltény-táskák és övek, revolverek, pisztolyok, hozzávaló töltények és táskák.

Lovaglásra:
Angol disznóbőr nyerges, kantárok, izaszók, zabolák, kengyelvasak, sarkan tyuk, lovagló vesszők, botok és ostorok, valódi angol nyereg-zsappan.

Utazáshoz:
Bőr-, vászon- és fa-öndök, táskák, toilethez berendezett cassettek és táskák
Plaid szijak, gummi-köpenyek.

Háztartáshoz:
Asztalkések, fa, csont, szaru, alpacca és alpacca-ezüst nyéllal, britania-érecz, pakfong, alpacca és alpacca ezüst kanalak, eczet, olaj és vajtartók, cukorvágók és szelenczék, theafőzők, kannák, kávéfőző gépek, kávéőrölők, gyorsforralók, fa, pléh, britaniai érecz- és alpacca-tálcák, asztali gyertyatartók, réz, vas, bronz, britaniai érecz, pakfong, alpacca és alpacca-ezüstből, R. Ditmár-féle asztali és függő petroleum-lámpák, madár-kalliczkák, virágasztalok, sodavizgépek.

Toiletthez:
Fésűk, fog, köröm, haj és rubakékák, szappanok, fogpép és porok, valódi kölni-viz és illatszerek. Bálly legyezők, ékszer, virág-okor tartók, legyező zsinórok. Küönbféle diszárk vas, bronz, fa, porcellán, maché és borból.

Optikai czikkék:
Orrcsiptetők, szemüvegek, Lorgnettek, táv és színházi lácsövek, barometrum, hőmérők, szesz, cukor, bor, sör, eczetmérők, vízmértékek.

Legujabb divatu férfi és gyermek kalapok
keztjük, esernyők, sétabotok, tájképpák, szivarszippák, zsebkések, pénz és szivartárczák, dzhányvágó gépek.

Bánfi-Hunyadi hazai készítésű GYERMEK-JÁTEKOK nagyválasztékban.

GYÓGYJELENTESEK
Magyarországból
az egyedüli valódi HOFF JÁNOS-féle malátakivonati egészségi sör, a maláta-egészségi chokoládé és mell-maláta-czukorkák felől, köhögés-, mell-betegség-, testi gyengeség-, vérszegénység-, gyomorbajnál és minden betegségből való fellábbadásnál.

STATISZTIKA

A betegségek, melyekben a malátagyártmányok, Hoff János rendszere használtak, a következők: köhögés, légző szervek csuza, tüdővészkr, altest bajok, hámorroid, elerőtlenedés, hagymáz, vérszegénység, emésztési nehézségek. — Használt gyártmányok: maláta-kivonati-egészségi sör, maláta-ohocoládé, koncentrált maláta-kivonat, mell-maláta-czukorkák. Valamennyi Hoff János rendszere szerint.

Alapítási év: 1847. — 59 kitiüntetés. — Több mint egy millió köszönőirat. — A Hoff János-féle maláta-gyógytápszer eladása minden művelt államban, 27.000 elárusító helyen ezközöltetik, ebből esik Nyugat-Európára 12.000. Kelet-Európára 9000, Amerikára 4300; ezekhez igénybe vétetik Európában 1600, Amerikában 400 újsg. Fennáll Berlinben 1859. óta. Bécsben és Budapesten 1861. óta.

A valódi maláta-gyógytán-készítmények egyedüli feltalálója és készítőjének,
Európa legtöbb fejedelmei csász. kir. udvari szállítója

Hoff János
cs. kir. udvari szállító urnak, kir. kereskedelmi tanácsosnak, — az aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, magas rendek lovagiának: Bécsben. Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Rátorkodom az ön jelle s malátakivonatából, mely rélm névre annyira gyógyhatású, ismét egy csekély mennyiséget rendelni és pedig 13 palack malátasört és egy kiló 1-ös rendű chokoládét.
Világny, 1884. január 11-én.

Schusztzer Jozefina.

Kérek 6 palack malátasört és 3 font 1-ös rendű chokoládét részemre küldeni. Nagymérvű buskomorság, ban szenvedek. A chokoládéből mintegy 40 fontot fogyasztottam már el, mert engem igen jól táplál. Midőn 1881-ben személyesen látogattam meg az ön bécsi raktárát, már akkor is megdicsértem az ön készítményeit. És most 1884. január 5-én, gyógykezelő bírve orvosom Dr. Leidesdorf tanár, udvari tanácsos az ön malátasört ajánlotta. S a s d, (Magyarország) 1884. január 11-én.

Dr. Kugler Lipót,
kerületi orvos és Baranyamegye tiszt. főorvosa.

Tekintetes ur!
Szíveskedjék az ön jelle s malátakivonati söréből részemre küldeni.
Felső-Stannette, 1884. január 1-én. Bukov

Joan Ritter v. Bejan.

Kérem, szíveskedjék az ön Hoff János-féle mell-maláta-czukorkáiból minél előbb küldeni. E czukorkákat igen jóknak találtuk s ezért óhajjuk közvetlen öntől hoztatni.
Lőcse, 1884. január 9-án.

Kray Miksa.

Árak: Maláta-kivonati egészségi sör, 10 palack 7 frt 26 kr., 28 palack 14 frt 60 kr., 58 palack 30 frt., fél kiló maláta chokoládé 1. 2 frt 40 kr., egynegyed 1 frt 30 kr., egy nyolcad kiló 70 kr., II. fél kiló 1 frt 60 kr., negyed kiló 30 kr., egy nyolcad kiló 50 kr., III. fél kiló 1 frt., egy negyed kiló 60 kr., egy nyolcad kiló 35 kr. Maláta-czukorkák egy zacskó 60, 30 és 15 kr. Maláta-kivonat egy üvegcse 1 frt 12 kr., kisebb 70 kr. Gyermek táplálék 1 frt. Egy egész malátasör 80 és 50 kr. Maláta növény-szappan 80, 60, 40 és 20 kr. — Nagyobb mecendeknek küldve ingyen. A csomagolás a legelőbbben számítatik. Az első valódi nyalkálódo Hoff János-féle mell-maláta-czukorkák kek papírban vannak. Vételnél csak ilyenek kérendők, 11 palackos szálly Budapestre bérmentve hához szállítatik.

Raktárak Debreczenben. Csanak József, Rickl J. Z. Geréb Fülöp, továbbá Nyiregyháza. Korányi Imre gyógyszer. Nagy-Várad: Janky Antal. Nagy-Károly: Ujbázy István. Kaufmann Jakab. N-Bánya: Ifj. Orosz István. Szatmár: Jakó Mihály. Zilah: özv. Weisz Sámuelné. Hajdu-Böszörmény: Lengyel László, valamint minden rendszeres gyógytárban.

Herlandi
KÖTŐ és SPULNI

CZÉRA

Kötő czérna gyári-jegy. **CZÉRA** Spulni czérna gyári-jegy.

A bécsi és párisi világiállításnál a legnagyobb díjakkal kitüntetve. Átalánosán kedvelt kitiünő minőségénél fogva és kapható az osztrák-magyar birodalom minden kis és nagy kereskedésében.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt — kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 3 — 50 —
Egyre szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden költségen öpíacs, Veszprém, és földesit, a szerkesztésbe bérmentve küldendő.

Külföldi helyben
TELEGDI K. LAJOS és Ifj. OSÁTHY KÁROLY által szerkesztésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok által.

Az új ipar
A kormány aligha nagy akcióra, a melyre testületek indítottak volna. Ugy látszik, javaslatokkal van legkevesebbet a választók kortesfogásul nyújtott. A házassági t. j. a mágnások, az iparosokat fogja a remény tartott, bár a »nesz meg jóle« elvén túlmány szembeszállítani. arra nézve nagyon látszik képezni a »Füg a midőn így szól: »Ha erőteljes iparosztály idő kérdése: az ön let. E hatalmas osztáron meg kell a iparos erők eme hatalmas. Az iparos erők ardesét, melyet az iparválnalmai teljesítésével — minden áron dályozni.

Ez a jelen törvény. Es mi az a vonás ez a czélt szentesíti? Ott van az iparalkításáról szóló rész, tékáját.

A testületek alak lező. A hol tetszik, hol nem tetszik, nem alakítás szükségé hely a kormány dönt.

Divide et vince győzte le ellenfelét. Öskat veszejteni egymás személyi viszonybásával s fel fog táellenfél: minek az iparmég költséggele a surlódás, az iparosoknak; a kormány hatalom — dönkodó felek között.

Ez aztán nagyszálna. Magyarország testületi alakulán a kormány kezébe.

Ha jó a testülem mondatik ki köakkor szó se legyen ró.

Ha lehet, még Napló« bírálata, a mely tejesen elmaradt st-ke »Magyarországo vatal és hatósámanyt is ideés szükségletét iphoni termelőktől. És a sajtóhoz csatlakozédekelte iparosztálya. szível lélekkel itél emány felett s hogy a nézve álljon itt a felkiáltása. Okujunk bezanak:

I. Az ország ipar téisztelt ug. Az ipartörvény m régóta várunk, végre elke az országgyűlés előtt fe beteresztéssel közölték a. Egész terjedelmében gében áll előttünk, lehall meink elől eddig elakart rek is, amelyekkel nem kendőzték!

Ha élcelni lehetne a humorra egy-egy ajánlatot mar kínálkoznék, de ha élcelő kedvet, mikor a lelket?

Evekig enquetirozkat gyűjteni, ezekből az végre mégis lemasolni a vényt szorul-szóra, amely